

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2020-180

19.3.2020

DNB Livsforsikring AS (Pensjon, Personal)

Livsforsikring/uføredekninger/pensjon

Ytelsespensjon – premie for delvis uføre arbeidstakere – tvist om lønn/stillingsprosent.

A. (arbeidsgiver) hadde tegnet ytelsespensjonsdekning i DNB Liv. Ytelsespensjonsordningen ble i mars 2016 endret til en innskuddspensjonsordning. Ved omdanningen opplyste pensjonsforetaket (selskapet) at 2 delvis uføre stod igjen i ytelsespensjonsordningen, som nå var lukket for opptak av nye medlemmer. Premie og kostnader ville påløpe for de to gjestående medlemmene.

Ytelsespensjonsavtalen opphørte i april 2018 grunnet As manglende innbetaling av premie/kostnader. Tvist om selskapet kunne kreve premie for ansatte som grunnet uførhet ikke kunne meldes ut av arbeidsgivers ytelsespensjonsordning, herunder om premien var basert på rett lønn/stillingsprosent på uføretidspunktet. Etter en konkret vurdering konkluderte nemnda med at selskapets premieberegning var basert på rett lønn og stillingsprosent, samt at selskapet kunne kreve premie for delvis uføre. Selskapet ble gitt medhold.

Saksfremstilling

Klager er adm. dir. i A. A. har hatt en ytelsespensjonsforsikringsavtale for sine ansatte i DNB Liv (pensjonsforetaket). Fra 1.3.16 ble avtalen endret til en innskuddspensjonsavtale. Ved omdanningen mottok A. brev fra selskapet 25.11.16, hvor det bl.a. fremgikk:

2 delvis uføre står igjen i ytelsespensjonsordningen som nå er lukket for opptak av nye medlemmer. Premie og kostnader vil påløpe for alle gjestående medlemmer.

Ytelsespensjonsavtalen opphørte 1.4.18 grunnet manglende innbetaling av premie/kostnader. Premiefondet var på dette tidspunkt kr 0 og selskapet ba i brev datert 25.4.18 om at restfakturaen på kr 139 199,63 ble innbetalt. Beløpet er ikke innbetalt og det er tvist om selskapet har beregnet pensjonspremien for de uføre basert på feil stillingsprosent og/eller lønn.

Klage ble innsendt Finansklagenemnda (FinKN) 24.4.18 og det har i ettertid vært en omfattende korrespondanse mellom partene knyttet dels til faktum og dels uenighet om regelverket.

Mht. faktum har selskapet dokumentert at C.R. ble ufør i august 2014, jf. selskapets brev til klager 25.2.16 og selskapets brev til C.R. 25.2.16. Mht. K.H. er det sannsynliggjort at hun ble ufør i 2011, jf. K.Hs e-post til klager 20.1.16 som ble oversendt selskapet 1.3.16. Det fremgår av K.Hs redegjørelse at hun fikk AAP fra Nav fra 27.10.12 og det er ingen informasjon om friskmelding i perioden mellom siste sykmelding og Nav vedtaket. Av Nav vedtaket 18.10.12 fremgår for øvrig: *"Din arbeidsevne er fortsatt vesentlig nedsatt som følge av sykdom ..."*

Mht. lønn og stillingsprosent er det fremlagt dokumentasjon på at C.R. i november 2013 hadde en årslønn på kr 800 000 i 100 % stilling. Videre fremgår at hun i 2015 reduserte stillingsprosenten og at hun senere samme år ble oppsagt. Mht. K.H. har selskapet oppgitt at hun på uføretidspunktet i 2011 hadde en lønn i 100 % stilling på kr 468 000, mens hun i avtale 3.8.12 reduserte stillingsprosenten til 60 %, senere endret til 50 %.

Det er ellers under klagebehandling opplyst at C.R. har ny arbeidsgiver og er innmeldt i Statens Pensjonskasse med en stillingsprosent på 55,91 % fra august 2016. Dokumentasjon på dette er først fremlagt under klagebehandlingen, jf. bekreftelse datert 23.1.19. I brev datert 27.6.19 informerte selskapet FinKN om at C.R. meldes ut av pensjonsordningen pr 1.1.19. Selskapet oppga at utmeldingen skyldes "særlige grunner" i og med at C.R. nå var omfattet av annen pensjonsordning som inkluderer risikodekninger. Utmeldingen har ingen betydning for den aktuelle sak som gjelder premiekrav knyttet til avtale som opphørte 1.4.18.

Selskapet har ellers opplyst at både C.R. og K.H. fortsatt mottar uføreytelser fra selskapet, jf. vilkårene hvor det fremgår at medlemmer som er minst 20 % ufør ikke skal meldes ut.

Det siteres fra ytelsespensjonsvilkårenes datert 1.1.11 pkt. 5.1.2 som gjelder ved utmelding og opphør av pensjonsordningen:

2. Særskilt om arbeidsuføre

Utmelding kan ikke finne sted dersom pensjonsordningen omfatter uførepensjon og/eller premiefritak og medlemmets er minst 20 % arbeidsufør ... Under spesielle forhold kan foretaket med DNB Livs samtykke melde medlemmet ut også etter at retten til uførepensjon eller premiefritak er inntrådt.

Av lov om tjenestepensjon § 8 (Uførepensjon) fremgår av 8-5 Lønnsgrunnlag:

- (1) Lønnsgrunnlaget ved beregning av uførepensjon fra pensjonsordningen er medlemmets normale årslønn i foretaket, beregnet på uføretidspunktet etter reglene i § 4-3. ...

Det siteres ellers fra Ot.prp.nr. 47 (1998-1999) s. 267 (foretakspensjonsloven):

Arbeidstakere med en uføregrad på mellom 20 og 100 prosent som sier opp arbeidsavtalen med foretaket, har likevel rett til å fortsette sitt medlemskap. Dette gjelder uansett om pensjonen har begynt å løpe. Det følger av lovforslaget § 6-1 fjerde ledd at uførepensjonen løper så lenge vilkårene om uførhet og uføregrad i regelverket er oppfylt. Dette innebærer bl.a. at en uførepensjonist som senere får forverret sin uføregrad, får rett til utvidet uførepensjon fra foretakspensjonsordningen, til tross for at vedkommende tidligere har sagt opp sin stilling i foretaket. En forutsetning er at forverringen skyldes samme forhold. Regelen begrunnes med at vedkommende på grunn av sin uførhet ikke vil bli opptatt i pensjonsordning hos eventuell ny arbeidsgiver, jf lovforslaget § 3-8.

Klager har i det vesentlige anført at selskapet har benyttet feil stillingsprosent og lønn for to ansatte ved beregning av pensjonspremien. Dette gjelder K.H. som i 2012 frivillig gikk ned i 60 % stilling (senere 50 % stilling) og C.R. som i 2015 først gikk ned i 80 % stilling for så senere å bli oppsagt. Klager har i denne forbindelse anført at K.H. var friskmeldt ved endringen av stillingsprosenten og at C.R. ikke var ufør ved avslutning av arbeidsforholdet. Klager har også vist til at C.R. senere har fått ny arbeidsgiver og at hun er innmeldt i ny pensjonsordning. Klager fremla dokumentasjon på dette i januar 2019. Klager har krevd refusjon av for mye innbetalt pensjonspremie. Klager har videre anført at selskapets beskrivelse av faktum er uriktig.

Selskapet har i det vesentlige anført at saken er behandlet i samsvar med vilkår og rammelovgivning. Det er dokumentert at C.R. ble syk i august 2014 og mottok uførepensjon (50 %) fra DNB fra august 2015. A. ble informert om dette i eget brev datert 25.2.16. C.R. var på uføretidspunktet registrert med 100 % stilling og en årslønn på kr 800 000 og pensjonspremien er beregnet med bakgrunn i dette. C.R. er i dag utmeldt av pensjonsordningen pr 1.1.19 etter at A. i januar 2019 dokumenterte at C.R. var innmeldt i Statens Pensjonskasse fra august 2016 (55,91 % stilling). Mht. K.H. så ble hun sykemeldt i 2011, noe som A. har informert selskapet om 1.3.16. Hun var på uføretidspunktet registrert med 100 % stilling og en lønn på kr 468 000, som også er grunnlag for pensjonspremien. Det fremgår av regelverket at et medlem som er minst 20 % ufør ikke kan meldes ut og senere endringer av lønn og stillingsprosent har ingen betydning i forhold til

pensjonspremien. Det vises til nemndas avgjørelse 2018-221. På denne bakgrunn har selskapet krevd at klager innbetaler skyldig premiebeløp.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken reiser spørsmål om selskapet kan kreve premie for ansatte som grunnet uførhet ikke kan meldes ut av arbeidsgivers ytelsespensjonsordning, og om selskapet har beregnet premie basert på uriktig stillingsprosent og lønn.

Nemnda har ikke grunnlag for å fravike de opplysningene selskapet har gitt mht. lønn og uføretidspunkt. Etter nemndas vurdering har selskapet sannsynliggjort både uføretidspunkt og lønn på uføretidspunktet for både CR og KH. Nemnda har således ingen merknader til selskapets standpunkt mht. faktabeskrivelsen. Det vises til K.Hs egen redegjørelse om at hun fikk AAP fra Nav fra 27.10.12, samt til Nav vedtaket der det fremgikk at: "Din arbeidsevne er fortsatt vesentlig nedsatt som følge av sykdom. ..." . Dette tyder ikke på at K.H. var friskmeldt i august samme år. Mht. C.R. fremgår det av dokumentene at hun ble sykmeldt i august 2014, mao. før endringen av stillingsgrad/oppsigelsen.

Etter nemndas vurdering følger det av ordningens regelverk, jf. ytelsespensjonsvilkårene datert 1.1.11 pkt. 5.1.2 nr. 2, at et medlem som er minst 20 % ufør i utgangspunktet ikke kan meldes ut av ordningen. I praksis innebærer dette at selskapet også kan kreve premie for de delvis uføre medlemmene. Nemnda har tidligere behandlet tilnærmet tilsvarende problemstilling i forhold til en innskuddspensjonsavtale, og det ble der bemerket av nemnda at medlem som var sykmeldt ikke skulle meldes ut av avtalen og at arbeidsgiver fortsatt måtte betale premie, jf. 2018-221. Etter nemndas syn innebærer dette at senere endringer i lønn og stillingsprosent ikke medfører at pensjonspremien skal reduseres.

Nemnda har etter dette kommet til at selskapet kan kreve premie for delvis uføre som ikke kan meldes ut av pensjonsordningen, og at klagen heller ikke kan føre frem mht. anførselene om at selskapet premieberegning pr. 1.4.18 baserte seg på uriktig stillingsprosent og lønn.

Klagen gjaldt selskapets premiekrav ved avtalens opphør 1.4.18 og var begrunnet med at selskapet hadde beregnet premie basert på uriktig stillingsprosent og lønn. Under klagebehandlingen ble det fremlagt en bekreftelse på at C.R. var innmeldt i Statens Pensjonskassen med en stillingsprosent fra august 2016 og selskapet valgte å melde C.R. ut av ordning fra 1.1.19 med henvisning til at det forelå "særlige grunner". Selskapet finner ikke grunnlag for å melde C.R. ut av pensjonsordning tilbake i tid. Selskapet har ikke gitt noen nærmere redegjørelse for hvilke hensyn som skal vektlegges i vurderingen av hva som er "særlige grunner" og nemnda har ikke noe grunnlag for å vurdere om det eventuelt er grunnlag for å justere premien tilbake i tid for C.Rs "friske del". Dette er uansett en ny anførsel, basert på ny dokumentasjon, og ikke en del av klagesaken, som kun gjelder selskapets premiekrav pr. 1.4.18 slik saken var opplyst på dette tidspunkt.

Om det er grunnlag for å justere premien tilbake i tid for C.Rs "friske del" som følge av innmelding i annen pensjonsordning, må eventuelt tas opp med selskapet i egen sak. Nemnda bemerker likevel at selskapet har hatt risikoen for eventuell endring av uføregraden for C.R. Dette tilsier at skjæringspunktet tidligst kan settes til det tidspunktet det er dokumentert at C.R. ble omfattet av annen pensjonsavtale med risiko/uføredekning.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Selskapet gis medhold.

Ved behandlingen deltok Kaja de Vibe Malling (leder), Gro Farestvedt (selskapsrepresentant), Tonje Giertsen (selskapsrepresentant), Paal Bjønness (forbrukerrepresentant) og Ingrid Sande Kvålen (forbrukerrepresentant).